

Infinitum esset reliqua Templa, quæ hic & aliis in locis visuntur, describere. Infinitum, Abbatias, Cenobia, Monasteria, Xenodochia, Nosocomia, Ptochodochia, & Orphanotrophia. Quid vero dicam de Arcibus, quid de conspicuis Regum Palatiis? Quid de Magnatum & Equitum ædibus pulcherrimis? Quid de aliis tam publicis quam privatis ædificiis? De his ego iacere malo quam parum dicere. Status Galliarum hodie Monarchicus est; locusque ibi Regiae, quæ vetustissima divinissimaque Aristoteli censemur, Gubernationi, Rex nascitur, non suffragiis designatur; Sexus Masculini, volente id, ut quidam perhibent, lege Salica. Regem ita amant, ita colunt, venerantur Subditi, ut nihil supra. Penes eundem rerum omnium est arbitrium. Duo-decim-Virorum Collegium Caroli Magni est institutum. Alii ab Ovo Troiano repetunt. Pareis les Pairs de France dicti, quod proxima secundum Regem & velut pari essent dignitate. His solis sacrandi Reges ius est, & in Regni possessionem mittendi. Horum sex vulgo Laici: reliqui dicuntur Ecclesiastici, vel Clerici. Laici sunt Dux vel Comites. Dux: Burgundus, Normannus, Aquitanus. Comites: Flander, Campanus, Tolosus, Ecclesiastici, itidem vel Duxes sunt vel Comites: Duxes: Remensis. Archiepisc. Laudunensis & Lingonensis Episc. Comites: Catalaunensis, Noviomagensis & Belovacensis Episc. Sunt & septem summi Senatus per Galliam, quos vulgo Parlamenta. vocant, a quibus appellare non licet: Parisiensis, Tolosanus, Rotomagensis, Divionensis, Burdigalensis, Aquensis, Gratianopolitanus. Et ad Statum Ecclesiasticum quod attinet. Sunt in Gallia Archiepiscopatus XII, Lugdunensis Pri- Academia. mas, Lyon, Aquensis, Aix, Viennensis, Vienne; Remensis, Reims; Narbonensis, Narbone; Tolosanus, Tolonse, Burdigalensis, Bonarum artius, Bordeaux; Auxitanus, Aux: Bituricensis Bourges; Turonensis, Tours; Rotomagensis, Roven; Senensis, Sens. Academias studii celebres miæ in regno Galliæ sunt hæ: Parisiensis, Pictaviensis, Bituricensis, Tolosana, Burdigalensis, Nannetensis, Lugdunensis, viri. Aurelianensis, Montispessulana, Cadurcensis, Gratianopolitanæ, Valentina, Valence, Remensis, Andegauensis, Cado- mensis, Nemavensis, Romana, Romans, Avenionensis, Dolana, Massiliensis omnium antiquissima, ab Græcis orta. Ex his omnibus tanquam ex multis Equis Troianis, innumeri docti Viri, Theologi, Iurisconsulti, Medici, Alii exierunt: Quos uno ductu enumerare si conarer, maximum mihi quidem conciliarem laborem, Lecturis ve- ro rædium. Nobilitas sane Gallica (quæ frequentissima est) hodie tam pertinaci diligentia, ut hoc universum dicam, tamque assiduo labore Meliorum Literarum Studia persequitur, adeoque in omni Disciplinarum Artiumque genere excellit, ut nusquam terrarum magis. Videre ibi est summo loco natos illustribusque ortos filii noctes diesque inhærente Chartis, & nunquam non Musarum Sacris operari. Sunt qui de quacunque re in medium prolata expeditissime possunt, Methodo admiranda, ex tempore & absque ulla præmeditatione per horas aliquot, non sine audientium stupore differere. Bibliothecæ in hoc regno variæ, cum primis Parisiis Bibliothecæ. Regie Majestatis, & S. Victoris, ut alias publicos & privatas præterea optimis rarissimisque cum editis, tum Manu-scriptis refertas libris. Ad Mores venio. Gallos acutos ingenio, & ab Doctrina minime alienos esse, te- stantur Diodorus & Strab. Commendat illorum in bonis literis studia non uno in loco Symmacus. Marcus Mores. Portius Cato originum lib. II. apud Charisium Sosipatrum; Pleraque Gallia, inquit, duas res industriosissime perse- quirur, rem militare & argute loqui; ne nesciamus Veteres Gallos inter alias gentes Eloquentię gloriam reportasse.